

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie v záhlaví označených práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. K namietanému porušeniu práv malo dôjsť uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 S 166/2013 z 25. júna 2020, ktorým bolo s definitívnou platnosťou rozhodnuté o trovách konania vedeného pred krajským súdom pod sp. zn. 5 S 166/2013 na podklade žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“).

2. Ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím krajský súd na podklade odvolania žalovaného zmenil rozhodnutie vydané vyšším súdnym úradníkom č. k. 5 S 166/2013-426 z 26. februára 2020 tak, že žalovanému uložil nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 143,60 € z titulu súdnych poplatkov a v sume 1 561,71 € z titulu právneho zastúpenia. Tým de facto znížil sumu, ktorá bola sťažovateľovi priznaná rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka ako náhrada za trovy právneho zastúpenia (pôvodne bola sťažovateľovi priznaná suma 1 887,30 €). Krajský súd uznal námietky žalovaného a na rozdiel od vyššieho súdneho úradníka nepriznal sťažovateľovi náhradu trov za 2 úkony, a to účasť na pojednávaní 27. novembra 2018 (pretože sťažovateľ zavinił jeho odročenie) a za písomné podanie vo veci samej zo 6. decembra 2018 (pretože nebolo urobené na výzvu súdu, ale z vlastnej iniciatívy sťažovateľa). Sťažnosť sťažovateľa, ktorou sa bránil proti nepriznaniu náhrady trov konania za 4 úkony právnej služby (návrh na odročenie pojednávania z 2. februára 2015, žiadosť o odročenie pojednávania z 1. apríla 2015, prevzatie a príprava zastúpenia zo 4. apríla 2016 a písomné podanie z 15. októbra 2015), považoval za nedôvodnú z dôvodov, ktoré podrobne rozviedol v bodoch 55 – 65 rozhodnutia. V stručnosti – čo sa týka úkonov z 2. februára 2015 a 1. apríla 2015, krajský

súd vysvetlil, prečo ich nepovažuje za úkony vo veci samej podľa § 55 ods. 2 Správneho súdneho poriadku; k úkonu zo 4. apríla 2016 uviedol, že k zmene právneho zástupcu nedošlo z objektívnych dôvodov, a nebol teda dôvod uložiť trovy konania za nové prevzatie veci žalovanému; úkon (vyjadrenie) z 15. októbra 2015 krajský súd nepovažoval za účelne vynaložený výdavok, pretože nebol urobený na výzvu súdu ani ním žalobca nereagoval na žiadne vyjadrenie žalovaného.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že dôvody, pre ktoré mu krajský súd odmietol priznať náhradu trov konania, sú arbitrárne a ako také popierajú právo sťažovateľa na právnu pomoc, krajský súd porušil princíp právnej istoty, keď sa odklonil od svojej vlastnej rozhodovacej praxe a rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a tento odklon neodôvodnil, nedostatočne a protirečivo odôvodnil svoje rozhodnutie a porušil právo sťažovateľa na majetok z dôvodu, že mu nepriznal náhradu účelne vynaložených trov. Sťažovateľ na podporu svojej argumentácie poukazuje na judikatúru ústavného súdu, konkrétne nález sp. zn. III. ÚS 289/2017 (konkrétne záver, podľa ktorého súd má poznať a zohľadniť vlastnú judikatúru), I. ÚS 153/2018 a IV. ÚS 511/2018 (z ktorých vyplýva povinnosť riadne odôvodniť rozhodnutie), I. ÚS 2017/2019 (z ktorého ma vyplývať, že za účelné sa považujú výdavky na odmenu advokáta za podania vo veci samej, na výzvu súdu a za zastupovanie v pojednávaní) a nález sp. zn. II. ÚS 78/2003 (podľa ktorého súčasťou práva na právnu pomoc je právo na úhradu účelne vynaložených trov). V ďalšej časti sťažnosti rozvádza dôvody, pre ktoré mu mali byť trovy za jednotlivé úkony priznané. V závere žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv, napadnuté rozhodnutie zrušil, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu

4. Ústavný súd je podľa čl. 124 ústavy nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických

osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

5. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ... g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Uvedené ustanovenie dáva v záujme racionality a efektivity konania ústavnému súdu právomoc posúdiť prijateľnosť návrhu predtým, ako dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne (nálezom). Ide o špecifickú časť konania, ktorá nemá charakter konania kontradiktórneho a kedy ústavný súd môže rozhodnúť len na základe tvrdení uvedených v ústavnej sťažnosti a obsahu napadnutých rozhodnutí priložených k ústavnej sťažnosti. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd takú sťažnosť, keď uplatnené námietky (vady vytýkané rozhodnutiu) nie sú spôsobilé spochybniť jeho ústavnosť. Inými slovami, ide o situácie, keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia (porovnaj Ústavný súd Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1811/20, II. ÚS 2429/20, II. ÚS 2354/20, II. ÚS 2404/20, III. ÚS 2167/20, dostupné na nalus.usoud.cz). Typickou bude situácia, keď sťažovateľ spochybňuje právne závery všeobecného súdu výlučne s poukazom na ich nesprávnosť. V takom prípade totiž stavia ústavný súd do role ďalšej prieskumnej inštalácie, ktorá mu neprináleží. O takú situáciu ide aj v posudzovanom prípade.

7. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti opakuje výhrady, ktoré už uplatnil v konaní pred krajským súdom. Ten sa jeho námietkami zaoberal vyčerpávajúcim spôsobom, čo vyplýva aj z rekapitulácie jeho rozhodnutia (pozri bod 2 uznesenia ústavného súdu).

8. Už zo samotnej argumentácie sťažovateľa vyplýva, že nesúhlasí s dôvodmi, prečo krajský súd považoval náklady vynaložené na sporné úkony právnej služby za neúčelné, a ústavnému súdu prekladá argumenty, prečo tieto náklady mali byť hodnotené ako účelne vynaložené. Teda domáha sa prehodnotenia záverov krajského súdu. Táto argumentácia je už z povahy veci nespôsobilá spochybníť ústavnosť napadnutého rozhodnutia.

9. Ústavný súd v napadnutom rozhodnutí nenašiel žiadne extrémne vybočenie, ktoré by ako jediné mohlo odôvodniť jeho kasačný zásah (sťažovateľ napokon na žiaden výkladový či aplikačný excés ani nepoukazuje). Napadnuté rozhodnutie nijakým spôsobom neodporuje sťažovateľom citovanej judikatúre – neúčelnosť trov je riadnym a logickým spôsobom odôvodnená (v súlade s požiadavkami nálezov I. ÚS 153/2018 a IV. ÚS 511/2018), a contrario, na danú vec sa nevzťahujú závery nálezu sp. zn. II. ÚS 78/2003 (ktorý pojednáva o práve na náhradu *účelne* vynaložených trov), údajný právny názor vyslovený v náleze sp. zn. I. ÚS 2017/2019 (podľa ktorého sa za účelné vždy považujú výdavky na odmenu advokáta za podania vo veci samej, na výzvu súdu a za zastupovanie na pojednávaní) nie je nosným dôvodom a ani právnym názorom ústavného súdu (ani nemôže byť, pretože úlohou ústavného súdu nie je posudzovať účelnosť vynaložených trov), ale len citáciou pasáže z literatúry; účelnosť musí v konkrétnych okolnostiach posúdiť všeobecný súd, pričom v posudzovanom prípade tak urobil v neprospech sťažovateľa, avšak ústavne konformným spôsobom.

10. Na základe uvedených skutočností ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. októbra 2020

Martin Vernarský
predseda senátu